

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
ХУДОЖНЬО-ГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА
ТА ГРАФІКИ**

**«НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В
СИСТЕМІ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ»**

Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції

**15 травня 2024 року
м. Одеса**

ОДЕСА – 2024

УДК: 378:37.09:7-057.86(08)

**Рекомендовано до друку Вченою радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Протокол № 17 від 27.06.2024р.)**

Упорядники: Твердохлібова Я. М., кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки;

Спасскова О. П., кандидат мистецтвознавства, асистент кафедри теорії і методики декоративно-прикладного мистецтва та графіки.

Рецензенти: Ракович В. В. кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну Херсонського державного університету;

Бартенєва І. О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Науково-методична організація процесу підготовки фахівців в системі художньо-педагогічної освіти: досвід, перспективи : тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції (15 травня 2024 р., м. Одеса) / упоряд. Я. М. Твердохлібова, О. П. Спасскова. – Одеса : Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського, 2024. – 116 с.

До збірника ввійшли матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Науково-методична організація процесу підготовки фахівців в системі художньо-педагогічної освіти: досвід, перспективи», яка відбувалася у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» 15 травня 2024 року.

Збірник призначений для науковців (докторанти, аспіранти, магістранти), здобувачів вітчизняних та зарубіжних закладів вищої освіти, педагогічних працівників різних типів закладів освіти, художників, дизайнерів, представників творчих спілок, арт-ринку.

Автори тез несуть особисту відповідальність за достовірність поданих матеріалів та за порушення прав інтелектуальної власності інших осіб.

особистісно-творчий розвиток і самореалізацію кожного учасника освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Державні стандарти <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti> (дата звернення 18.04.2024 р.).
 2. Закон України про освіту. <https://osvita.ua/legislation/law/> (дата звернення 17.04.2024 р.).
 3. Коновець С. Особливості професійної підготовки вчителів образотворчого мистецтва у вищих навчальних закладах. https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/22/02.pdf (дата звернення 19.04.2024 р.).
 4. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні. Нац. акад. пед. наук України / за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ: Педагогічна думка, 2016. 448 с.
 5. Освітні втрати: що робити й куди рухатись українській освіті. https://znayshov.com/News/Details/osvitni_vtraty_shcho_robity_Y_kudy_rukhatys_ukrainskii_osviti (дата звернення 17.04.2024 р.).
 6. The economic impacts of learning losses oecd Education Working Paper No. 225 <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/21908d74-en.pdf?expires=1713358633&id=id&accname=guest&checksum=F8E4B7DCF045D9FA354D8EFC8DCF9CB2> (дата звернення 18.04.2024 р.).
-

Світлана КРИЖЕВСЬКА

*старший викладач кафедри образотворчого мистецтва
Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»,
член Національної спілки художників України
м. Одеса*

**НЕОБХІДНІ СКЛАДОВІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ВИКЛАДАЧІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА**

***Ключові слова:** образотворче мистецтво; естетичне виховання; творча уява; формування особистості; кольорове бачення; образне мислення.*

Образотворче мистецтво є ефективним засобом естетичного, морального і культурно-просвітницького виховання майбутніх викладачів образотворчого мистецтва.

Краса навколишнього світу впливає на уяву, викликає естетичні почуття. Основою декоративно-прикладного мистецтва є сама природа, і завдання митця є уміти бачити її гармонію, пластику, вчитися виражати цю красу через композиційні закони ритму, пропорційності, симетрії-асиметрії, контрастів і рівноваги.

Творча уява активно сприяє розвитку і розширенню меж творчих задумів у композиції, народженню оригінальних ідей, образів. Розвинена уява – особливий дар і вміння використовувати побачене на натурі, що розвиває вільне володіння формою і здатність малювати за уявою, по пам'яті, без моделі. Вже у навчальних роботах з малюнку і живопису з натури присутня доля уяви, що допомагає досить вільно передавати правдиве відображення образу дійсності. У процесі навчання зображальній грамоті здобувачі не тільки засвоюють навички правдивого зображення предметів, але й виховується художній смак, загальна культура особистості. Людина опановує світ духовних цінностей протягом всього життя, збагачує його власним практичним досвідом у царині образотворчої діяльності.

Вплив образотворчого мистецтва на загальний психічний розвиток молоді людини, формування її особистості, виявлення і розвиток її потенційних духовних можливостей і професійних здатностей, має величезну силу і значення у контексті загального процесу розвитку людства.

Одним із найдієвіших засобів мистецтва є розвиток кольорового бачення. Колір у декоративно-прикладному мистецтві виявляє художньо-образний зміст предметів, підвищує їх естетичну цінність. Він має певну специфіку, що виходить з особливостей композиційного задуму і матеріальної основи використаних матеріалів, їх якостей і фактур. Зазвичай колір входить до складу орнаменту і різного роду декоративних елементів на тканинах, мережеві, одязі, посуду тощо. Умовність у декоративно-прикладному мистецтві проявляється у трактовці кольору як локальної

кольорової плями, площинністю зображення, без світлотіньової ліпки об'єкту, відсутності рефлексів, бліків, можливістю підкресленої лінійної окресленості форми.

Художня освіта, так звана школа, завжди поєднувала у собі процес навчання і виховання з вирішенням певних творчих завдань. Перші паростки творчості зустрічаються вже у навчальних роботах, і задачею педагога є вчасно помічати і підтримувати у здобувачів такі вияви творчого підходу до навчання. Декоративна композиція має високий ступінь виразності модифікованих, стилізованих елементів, які підсилюють її чуттєве сприйняття.

Опанування всіма зображальними засобами у декоративно-прикладному мистецтві, уміння композиційно образно мислити є необхідною складовою і кінцевою метою навчання на художньо-графічному факультеті, і є підготовкою до практично-творчої і викладацької діяльності майбутніх викладачів образотворчого мистецтва.

Наталія ЛИТОВЧЕНКО

заслужений художник України,

доцент кафедри монументального і станкового живопису Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, член Національної спілки художників України

*,
м. Київ*

Руслана ПОСТУПАЛЕНКО

*здобувач вищої освіти ОС «бакалавр» Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука,
м. Київ*

ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА ЗА КОРДОНОМ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Ключові слова: *виставковий проєкт, національна культура, українське мистецтво, мистецтво війни, виставка ArtUkraine, фонд YOUkraine.*

Повномасштабне вторгнення росії в Україну дало неабиякий поштовх для проведення виставкових проєктів українського мистецтва в Європі. Протягом 2022

Зміст

Бартенєва І., Фазлуєв В. Теоретичні аспекти підготовки майбутніх фахівців мистецького спрямування до формування естетичної культури здобувачів освіти.....	3
Богайчук Л., Гвоздьова О. Образ Тараса Шевченка у творчості сучасних художників.....	7
Бредньова В., Прохорец І. Особливості методики графічної підготовки студентів молодших курсів на сучасному етапі.....	10
Брянський Г. Сенс педагогічно-мистецької творчості майбутнього вчителя образотворчого мистецтва у новітніх освітніх реаліях.....	13
Волинська О. Національна мистецька освіта України: досвід Галичини.....	17
Ворніков В. Формування толерантного менталітету особистості в світлі сучасних принципів навчання: інтегративна єдність мистецтва й педагогіки.....	20
Главенчук О. Метод викладання. Девіз викладача і здобувача освіти: «Будь-яке навчальне завдання виконане здобувачем освіти – потенційна виставкова робота».....	25
Гоманюк В. «Кодима-фест» – творча лабораторія Одеського художнього фахового коледжу ім. М. Б. Грекова (досвід практичної роботи 2016-2019 н. р.).....	32
Ейвас Л. Самобутність професійного мистецтва витинанки дніпровського регіону.....	34
Ейвас Л., Губа А. Народна обрядова символіка у декоративних композиціях сучасних українських митців.....	37
Ковальов О., Мірошніченко Н. Історично-мистецькі основи етнокультурної спадщини Сіверщини.....	41
Котова О., Лі Сяосюань Орнаментальні особливості у методиці створення портретного образу в декоративній скульптурі.....	46
Красюк І. Освітні втрати та шляхи їх подолання в умовах воєнного стану.....	48
Крижевська С Необхідні складові підготовки майбутніх викладачів образотворчого мистецтва.....	52
Литовченко Н., Поступаленко Р. Популяризація українського мистецтва за кордоном під час війни.....	54
Лоза Н., Борисюк З. Анімалістика у художньому ткальстві. Шлях у пошуку художнього образу у навчанні здобувачів вищої освіти художньо-графічного факультет.....	57
Малік О. Артрезиденція «Ціна свободи» – новації в творчому середовищі візуального мистецтва України.....	59
Мунтян С. Значення Петриківського розпису в сучасному мистецтві.....	61
Орос І. Сучасні інтерактивно-розвивальні методи навчання майбутніх художників-педагогів: поєднання друкованої та комп'ютерної графік.....	63

Петренко О., Люта Д. Петриківський розпис у його культурно-історичному й художньо-педагогічному вимірах.....	68
Петренко О., Щербакова Л. Естетично-ментальні параметри побудови індивідуальної роботи зі студентами в межах курсу «Художньо-прикладна графіка».....	72
Петрук Р., Воронюк А. Досвід розпису монументального об'єкта під керівництвом Володимира Прядки.....	77
Петрук Р., Прокопенко Г. До питання розробки монументального об'єкта як навчального завдання.....	79
Ракович В. Синтез традиційних і сучасних підходів під час вивчення матеріалознавства у живописі.....	81
Резніченко Г. Тарас Шевченко в українському образотворчому мистецтві.....	85
Смичковська О., Бредньова В. Удосконалення підходів до навчання онлайн на практичних заняттях з графічних дисциплін.....	88
Спаскова О. Дослідження декоративно-прикладного мистецтва Слобожанщини XVII – XVIII ст. у виданнях з книжкової колекції Бібліотеки Університету Ушинського.....	91
Спаскова О., Ван Сює Питання традицій та інновацій у підготовці магістрантів-художників із КНР.....	94
Спаскова О., Владиченко-Переверзєва М. Вплив народного мистецтва на українську книгу для дітей 60-тих років XX століття.....	97
Тарасенко О., Олійник О. Методика пошуку та вирішення художнього простору в живописній тематичній композиції «Різдво».....	99
Твердохлібова Я. Методична підготовка майбутніх вчителів образотворчого мистецтва.....	102
Харитонova І. Обґрунтування щодо ведення дисциплін «Робота на пленері», «Практика на пленері» елементарного підрівня початкової мистецької освітньо-виховної діяльності КЗПСО «Мистецька школа №15 імені Т. І. Боевої м. Одеси».....	107
Шевчук Т. Візії війни в сучасній українській політичній карикатурі та постері.....	109
Шкільник О. Тема козацтва в образотворчому мистецтві як засіб формування патріотизму і національної ідентичності особистості: історичний аспект.....	117

Наукове видання
НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ В СИСТЕМІ ХУДОЖНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ:
ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВИ
Всеукраїнська науково-практична конференція
м. Одеса, 15 травня 2024 року